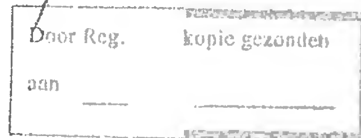
COLLEGE **BESCHERMING** PERSOONSGEGEVENS

POSTADRES Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag BEZOEKADRES Juliana van Stolberglaan 4-10
TEL 070 - 88 88 500 FAX 070 - 88 88 501 INTERNET www.cbpweb.nl www.mijnprivacy.nl

AAN Ministerie van Veiligheid en Justitie
De heer mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

DATUM 19 november 2012
ONS KENMERK
CONTACTPERSOON

UW BRIEF VAN 17 augustus 2012
UW KENMERK

ONDERWERP Advies concept wetsvoorstel invoering middelentest bij geweld

Geachte heer Opstelten,

Bij brief van 17 augustus 2012 heeft u het College bescherming persoonsgegevens (CBP) gevraagd te adviseren over het concept wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering (hierna: Sv) in verband met het terugdringen van geweld onder invloed van middelen (hierna: het wetsvoorstel). Het wetsvoorstel strekt ertoe een middelentest in te voeren bij geweldsmisdrijven. De Minister heeft verzocht voor 1 november 2012 te reageren. Het CBP heeft per brief van 17 augustus 2012 laten weten voor 1 december 2012 zijn advies uit te brengen. Met onderstaand advies voldoet het CBP aan dat verzoek.

Achtergrond
Het gebruik van alcohol en drugs (hierna: middelengebruik) speelt in veel geweldzaken een rol. Alcohol en sommige drugs werken agressie verhogend en ontremmend ten aanzien van het gebruik van geweld. Geweld onder invloed is heviger en de gevolgen daarvan zijn ernstiger. Bij plegers van geweldsmisdrijven onder invloed is vaak sprake van recidive. Met het terugdringen van aan middelen gerelateerd geweld wil het kabinet de veiligheid in het openbare leven en in de huiselijke kring vergroten. De ernst van het geweld, de grotere kans op zwaar letsel bij het slachtoffer en de hoge recidive bevestigen het belang hiervan. Het kabinet wil bevorderen dat het middelengebruik als een afzonderlijk onderdeel in de sanctieoplegging bij geweldsmisdrijven wordt betrokken.

Het wetsvoorstel heeft tot doel om de aanpak van geweld onder invloed van alcohol of drugs te verbeteren. Het voorziet hiertoe in een wettelijke basis voor de inzet van middelentesten tegen geweldplegers. Het wetsvoorstel geeft zo uitvoering aan de motie Marcouch over middelengebruik als zelfstandig strafverhogend element bij geweld.

Inhoud van het wetsvoorstel
Voor de beoordeling van het middelengebruik bij geweldsmisdrijven stelt dit wetsvoorstel in het nieuwe artikel 55d, eerste lid, Sv drie voorlopige onderzoeken voor. Voor de vaststelling van alcoholgebruik wordt een voorlopig ademonderzoek geïntroduceerd. Voor de opsporing van verdovende middelen worden het onderzoek van speeksel door middel van speekseltesters en/of een onderzoek naar de psychomotorische functies in de oog- en spraakfuncties ingezet. De

BIJLAGEN

resultaten van de voorlopige onderzoeken kunnen aanleiding vormen voor een vervolgonderzoek op basis van het bestaande artikel 56b Sv. Dat onderzoek kan in geval van een vermoeden van alcoholgebruik bestaan uit een tweede ademonderzoek of een bloedonderzoek en in geval van een vermoeden van gebruik van verdovende middelen uit een bloedonderzoek.

De middelentesten mogen overigens slechts worden ingezet wanneer is voldaan aan de voorwaarden die de artikelen 55d en 56a Sv voorstellen. De eerste voorwaarde is neergelegd in artikel 55d, eerste lid, Sv. Deze houdt in dat middelentesten ten behoeve van straftoemeting slechts mogen worden ingezet tegen de verdachte van een misdrijf dat gericht is tegen of gevaar veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van een of meer personen. Hiermee wordt bewerkstelligd dat alleen personen die een geweldsdelict plegen, kunnen worden onderworpen aan een middelentest en bovendien wordt voorkomen dat de geweldsdelicten afzonderlijk in de wet moeten worden opgesomd.
Artikel 55d, eerste lid, Sv laat de inzet van middelentesten slechts toe bij geweld tegen personen. Daarnaast dient de inzet van de middelentest "in het belang van het onderzoek" te zijn. Aan die voorwaarde is voldaan als de toepassing van de middelentest bijdraagt aan de opsporing in de zin van artikel 132a Sv. Concreet gaat het hierbij om de voorbereiding van de beslissing over een te vorderen sanctie. Het moet met het oog op de straftoemeting noodzakelijk zijn om een test van de verdachte af te nemen. De inzet van de middelentest dient in dat licht proportioneel te zijn in verhouding tot de ernst van het feit en daarnaast noodzakelijk, omdat het middelengebruik niet op een andere wijze kan worden vastgesteld.

Beoordeling
Het CBP adviseert over regelingen die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens. Het advies heeft dan ook alleen betrekking op elementen uit het voorstel die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens.

Het betreffende wetsvoorstel heeft betrekking op het creëren van een wettelijke basis voor de inzet van middelentesten tegen geweldplegers. De resultaten van de middelentest en het menselijk materiaal zijn (bijzondere) persoonsgegevens. Deze worden opgeslagen, bewaard en derhalve verwerkt. Welke verwerking mitsdien onmiskenbaar een wettelijk kader behoeft.
Het wetsvoorstel besteedt echter geen aandacht aan het wettelijk kader waarin die verwerking van (bijzondere) persoonsgegevens plaatsvindt. Het CBP adviseert u in dit wetsvoorstel dat wettelijk kader te benoemen met daarbij de waarborgen die in acht genomen worden bij de verwerking van persoonsgegevens en in het bijzonder aan de verwerking van de resultaten van de middelentest en het menselijk materiaal.

De proportionaliteit/subsidiariteit van dit wetsvoorstel geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen voor zover het de inbreuk op het privéleven door de voorziene verwerking van (bijzondere) persoonsgegevens betreft.

Conclusie
Het CBP adviseert u aan het vorenstaande op passende wijze aandacht te schenken.

Hoogachtend,
Het College bescherming persoonsgegevens,
Voor het College,

Lid van het College